

9. Meddelelse fra Statens Planteavlsudvalg

til Vejledning for Landbrugere.

Udsendt 6. Marts 1903.

Resultater af Dyrkningsforsøg med Ærter og Hestebønner.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved V. Hassing, Askov, Tystofte og Lyngby med nedennævnte Ærtesorter samt Hestebønner. Saaningen har fundet Sted saa tidligt som muligt i Foraaret. Ærterne er dels breadsaede og dækkede med Skrælleplov, dels radsaaede med ca. 9 Tom. Afstand. Hestebønnerne radsaaede. Til Sammenligning er vedføjet Tal for Afgrøder af Havre (for Stationen ved V. Hassing Byg), dyrket under omtrent samme Forhold.

Forsøgsstationen ved Tystofte 1887—1898. Let lermuldet Jord med gruset, sandblandet Lerunderlag.				Forsøgsstationen ved Askov. Lermarken 1893—1898. Let lermuldet Jord med sandblandet Lerunderlag.				Sandmarken 1890—1898. Meget let og tør Sandjord med gullig- rødt Sandunderlag.			
№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land		№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land		№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land	
		Kærne	Halm			Kærne	Halm			Kærne	Halm
1	Tidlig graa engelsk Ært	21	26	1	Tidlig graa engelsk Ært	18	29	1	Marmoreret Glæno-Ært	22	35
2	Tidlig gul Snedinge-Ært	19	23	2	Marmoreret Glæno-Ært	18	41	2	Tidlig graa engelsk Ært	21	28
3	Marmoreret falstersk Ært	19	33	3	Middeltidlig gul Ært	16	41	3	Tidlig gul Snedinge-Ært	20	29
4	do. Glæno-Ært	18	34	4	Victoria-Ært	15	37	4	Victoria-Ært	19	35
5	Victoria-Ært	18	32	5	Tidlig gul Snedinge-Ært	15	35	5	Middeltidlig gul Ært	19	37
6	Gul Erfurter-Ært	17	29	6	Gul Erfurter-Ært	15	34	6	Punkteret Glæno-Ært	18	35
7	Punkteret Glæno-Ært	16	35	7	Graa Glæno-Ært	14	44	7	Sildig grøn Ært	14	36
8	Blakket Glæno-Ært	16	33	8	Engelsk Markært	14	37	8	Sandært	11	40
9	Sildig grøn Ært	13	35	9	Sildig grøn Ært	14	44		Hestebønner	17	26
	Hestebønner	18	34	10	Sandært	10	38		Dansk Havre	15	26
	Dansk Havre	31	40		Hestebønner	26	51				
					Dansk Havre	28	44				

Forsøgsstationen ved Lyngby 1894—1902. Let lermuldet Jord med gruset, sandblandet Lerunderlag.				Forsøgsstationen ved Vester Hassing Lermarken 1895—1899. God lermuldet Jord med Lerunderlag.				Sandmarken 1894—1901. Let og tør Sandjord med Sandunderlag.			
№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land		№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land		№	Sortens Navn	Centner pr. Td. Land	
		Kærne	Halm			Kærne	Halm			Kærne	Halm
1	Tidlig gul Snedinge-Ært	23	27	1	Middeltidlig gul Ært	17	12	1	Marmoreret Glæno-Ært	13	22
2	Engelsk Markært	22	30	2	Engelsk Markært	15	22	2	Marmoreret falstersk Ært	13	23
3	Marmoreret Glæno-Ært	22	33	3	Marmoreret Glæno-Ært	14	25	3	Gul Erfurter-Ært	12	22
4	Tidlig graa engelsk Ært	22	30	4	Marmoreret falstersk Ært	13	24	4	Middeltidlig gul Ært	12	24
5	Marmoreret falstersk Ært	21	35	5	Marmoreret engelsk Ært	13	25	5	Marmoreret engelsk Ært	12	23
6	Marmoreret engelsk Ært	20	34	6	Tidlig graa engelsk Ært	11	16	6	Engelsk Markært	12	19
7	Blakket Glæno-Ært	20	35	7	Tidlig gul Snedinge-Ært	10	13	7	Tidlig graa engelsk Ært	12	19
8	Victoria-Ært	19	36	8	Victoria-Ært	10	24	8	Blakket Glæno-Ært	11	21
9	Sildig gul Ært	15	42	9	Sandært	5	16	9	Victoria-Ært	11	23
10	Sildig grøn Ært	15	36		Hestebønner	13	14	10	Tidlig gul Snedinge-Ært	11	19
11	Sandært	14	38		2rd Byg	15	27		Hestebønner	7	17
	Hestebønner	22	40						Graa Havre	23	35
	Dansk Havre	29	40								

Ærter og Hestebønner ere meget usikre Afgrøder, der saaet i Renudsæd og til Modenhed i gode Somre kan give meget værdifulde Afgrøder, indtil over 20 Fold, men som, særlig i tørre Somre, kan gaa ned til under 5 Fold.

Følgende Sorter egne sig bedst til Dyrkning til Modenhed: Tidlig gul Snedinge, meget tidlig, kræver ren Jord; tidlig graa engelsk Ært, Marmoreret Glæno-Ært, Victoria-Ært, Marmoreret falstersk Ært og Engelsk Markært; disse er nærmest middeltidlige og egne sig ogsaa til Dyrkning i Blanding med Havre. Til Staldfoder egne sig særlig følgende Sorter: Sildig gul Ært, Sildig grøn Ært, Marmoreret Glæno-Ært og under visse Forhold Sandært. Med Undtagelse af Marmoreret Glæno-Ært ere disse meget sildigmodne og temmelig smaafroede. Iøvrigt ere Tallene for Halmudbyttet et Udtryk for Sorternes Værdi til Staldfoder, idet de halmrigeste Sorter vokse stærkest til. I Renudsæd saaes pr. Td. Ld. fra 200—300 Pd. efter Frøets Størrelse.

100 Pd. Ærter indeholder ca. 23 Pd. Æggehviteoffer, 2 Pd. Fedtstoffer, 53 Pd. Kulhydrater (Melstof o. l.)

100 - Havre — - 11 - — 5 - — 48 - —

100 - Ærtehalm — - 8 - — 2 - — 28 - —

100 - Havrehalm — - 3 - — 2 - — 35 - —

Frø af Hestebønner indeholder omtrent 25 pCt. Æggehviteoffer, Halmen omtrent 8 pCt.

NB. Nærmere Oplysninger faaes ved Henvendelse for Jyllands Vedkommende til Statskonsulent Fr. Hansen, Askov pr. Vejen eller Forsøgsbestyrer A. J. Hansen, V. Hassing, og for Øernes Vedkommende, til Statskonsulent K. Hansen, Lyngby eller konst. Forsøgsbestyrer N. P. Nielsen, Tystofte pr. Skelskør.

I Slutningen af indeværende Aar vil der finde en gratis Uddeling Sted af smaa Portioner af de bedste af ovennævnte Ærtesorter.